

SENTÈNCIA

En nom del Poble Andorrà.-

A la vila d'Andorra la Vella, el 20 de setembre del 2016.

Reunida la Sala Civil del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra, sota la presidència del M.I. Sr. Joan Manel ABRIL CAMPOY, i els magistrats M.I. Sr. Vincent ANIERE i M.I. Sr. Carles CRUZ MORATONES, ha adoptat la resolució següent:

ANTECEDENTS DE FET

I.- La representació processal del Sr. R.S.C.S. va interposar demanda, en data 6-05-2015, envers la mercantil N., SLU i l'asseguradora X., S.A., en virtut de la qual sol·licita la condemna solidària dels defenents a l'abonament de la quantitat de 2.812,28 euros, amb més els interessos legals i les costes processals.

En data 20-05-2015 la representació processal de la part defenent va oposar-se a la demanda i va demanar la desestimació d'aquella amb imposició de les costes processals a la part agent.

II.- L'Hble. Batlle va dictar sentència, de data 20-01-2016, amb la següent part decisòria: "DECIDEIX: que estimant íntegrament la demanda

principal formulada pel Sr. R.S.C.S. contra la societat mercantil andorrana unipersonal per participacions “N., S.L.U.”, així com contra la companyia d’assegurances “X., S.A.”, ha de condemnar i condemna solidàriament a les dues darreres a satisfer al primer la suma global de dos mil vuit-cents dotze euros amb vint-i-vuit cèntims (2.812,28.- EUROS), això és a tenor dels danys acreditats, augmentada dels interessos legals produïts d’ençà el dia vint de maig de l’any passat i fins que sigui íntegrament satisfeta, imposant les costes processals d’aquesta instància als defenents segons determina el II.- Considerant”.

III.- La representació processal de la part defenent ha interposat recurs contra la sentència d’instància i, en data de registre 22-03-2016, va formular escrit de conclusions, en mèrits del qual sol·licita la revocació de la resolució dictada a la instància.

Pel contrari, la part recorreguda, per escrit de contesta a les conclusions de data 25-04-2016, i en atenció als arguments continguts, demana la confirmació de la sentència amb imposició a la part recurrent de les costes processals.

Ha actuat com a magistrat ponent el M.I. Sr. Joan Manel ABRIL CAMPOY.

FONAMENTS DE DRET

I.- Els motius en els que la part defenent fonamenta el seu recurs són els següents. En primer terme, entén que la sentència fa responsable a la propietària del contenidor per la caiguda de neu amb fonament en una responsabilitat objectiva, mentre que segons la jurisprudència de la Sala es requereix la concurrència de culpa, encara que sigui mínima. Afegeix que l’acció que s’exercita (de effusis et dejectis) requereix un comportament actiu o passiu humà.

En segon terme, assenyala que de les proves practicades tampoc ha restat acreditada la relació de causa-efecte. Així, sustenta que l'únic mitjà de prova són els successius informes de la Policia, signats per agents diferents i amb informació confosa. Es tracta d'una informació que no és immediata sinó que recull els fets relatats per la denunciante. Afegeix que la quantitat de neu tan gran que es troba al costat del contenidor no podia estar sobre aquest perquè l'hagués enfonsat, de manera que podia haver caigut part de la neu, però la caiguda de part de la neu i des de l'alçada no pot haver causat els danys que es recullen a les fotografies, alhora que els danys (enfonsament vertical a la maneta de l'acompanyant i sota el dipòsit de combustible) no coincidrien amb una caiguda de neu que causaria uns danys uniformes.

II.- La resolució del present recurs exigeix analitzar, en primer terme, l'existència o no de nexa causal entre la caiguda de neu i el danys causat, extrem que correspon acreditar-ho a la part agent com a fet constitutiu de la seva pretensió, i únicament acreditada l'acció o omissió, el dany causat i el nexa de causalitat entre ambdós, procedirà l'estudi de si a l'ordenament jurídic andorrà s'admeten supòsits de responsabilitat objectiva; és a dir, sense la necessitat de concurrència de culpa.

Pel que es refereix a la concurrència del nexa de causalitat entre el dany produït i l'acció o omissió, s'exigeix que aquest sigui precís i directe. En el cas que ens ocupa, hem de coincidir amb la sentència d'instància amb l'acreditació de la concurrència d'aquest nexa causal, en consonància amb allò que disposava el TSM, a la seva sentència de 30-06-1983, quan afirmava que "d'acord amb la tesi que es deriva del Digest 19,1,21-3 interpretat en el sentit que el nexa de causalitat entre el fet humà i el dany causat s'ha de donar segons el decurs ordinari i habitual dels esdeveniments".

De la valoració dels informes policials que es troben a les actuacions, al marge de l'errada subsanada sobre la localització dels danys que incorrectament s'havia fet constar al costat esquerra quan era al dret, i sense que la participació de diferents agents en els informes pugui tenir cap incidència en el relat dels fets que constaten, s'ha de concloure:

1.- El dia 19-03-2014 es va cursar una denúncia, en la que s'exposava que el vehicle Citroën C4, propietat de l'agent, estava estacionat el dia anterior al costat d'un contenidor blanc de grans dimensions. A les 18 hores del dia 18-03-2014, manifestava la denunciant que el vehicle presentava danys en el seu lateral esquerra (sic).

2.- El servei de policia va personar-se al lloc dels fets i va apreciar que els danys provenen de la caiguda de neu des de la teulada del contenidor (foli 35). Aquest contenidor es troba mal recolzat al terra (foli 37), en posició lateral, que podria haver provocat la caiguda de neu.

3.- El responsable del container sosté que la neu caiguda ha de provenir de les màquines llevaneus i no del teulat del container, però el servei de policia constata que la neu caiguda és del container del Sr. M. (foli 69).

4.- A la zona on es trobava estacionat el vehicle no existeix cap indicació que prohibeixi l'estacionament.

5.- L'informe de l'asseguradora (foli 88), en concret del seu departament de sinistres, considera que els danys que presenta el vehicle al costat dret es corresponen amb l'impacte per neu.

6.- El servei de policia aprecia que el vehicle ja no es trobava estacionat en el lloc on es diu s'ha produït el dany, però que l'espai que deixa la neu es correspon amb que hagués estat estacionat el vehicle paral·lel al container.

En consonància amb els anteriors fets, s'ha d'entendre provat, de manera directa i precisa, l'existència de la relació de causalitat entre la caiguda de la neu de la teulada del container i la producció dels danys en el costat dret del vehicle de la part agent. La part defenent no ha acreditat la interrupció del nexa causal per cas fortuït o força major o la causació del dany per una altra causa, atès que la seva tesi del dany provocat per la màquina llevaneus es troba òrfena de tot recolzament probatori.

Per tant, i tota vegada que, malgrat l'argument que la neu hagués causat danys uniformes, l'informe de l'asseguradora que es troba a les actuacions exclou també aquesta hipòtesi al fer compatibles els danys laterals del cotxe amb l'impacte per neu.

Aleshores, aquest primer motiu s'ha de desestimar.

III.- Quant a que l'exercici de l'acció de effusis et dejectis requereix un comportament actiu o passiu humà o que en el dret de danys andorrà no té cabuda la responsabilitat objectiva, són necessàries les següents consideracions.

En primer lloc, de la lectura de la demanda s'extreu que la part agent exercita una acció de responsabilitat extracontractual, que fonamenta en la manca de diligència per a evitar els danys produïts (foli 32) i que, a mode d'exemple i com a recolzament, cita la sentència del Jutge d'Apel·lacions de 21-10-1991, sense que això signifiqui que l'acció exercitada és diversa d'una acció de responsabilitat extracontractual i sense que es pugui obviar que correspon al Tribunal, sense alterar la causa petendi (relació de fets que donen suport a la demanda) i el petitum de la demanda, determinar quina és la normativa aplicable per a la resolució de la controvèrsia entre les parts (cfr. STSJA 27-01-2000).

En segon lloc, i amb una fonamentació diversa de la sentència d'instància, s'ha de delimitar perfectament responsabilitat subjectiva o per culpa, responsabilitat per risc i responsabilitat objectiva. La responsabilitat per risc té el seu origen en un sistema de responsabilitat subjectiva, però l'aparició del maquinisme, la indústria i la tecnologia genera una evolució en la que s'exigeix un nivell molt més alt de diligència al causant del dany i s'opera amb la inversió de la càrrega de la prova. Aquest sistema de responsabilitat no exclou la culpa i ha estat aplicat per aquest Tribunal Superior (cfr. SSTSJA 29-2-1996 i 27-01-1997). En canvi, la responsabilitat objectiva prescindeix de l'exigència de culpa i el causant del danys respon per causalitat, atès que es prioritza al damnat que no té el deure de suportar el dany.

En el cas que ens ocupa, aquesta Sala no pot concloure que ens trobem amb una hipòtesi de responsabilitat objectiva, sinó que resulta d'aplicació la responsabilitat per risc. En efecte, el titular del container, situat al peu del carrer i on es poden estacionar vehicles, en el que s'acumula la neu ha d'assumir el risc que la caiguda d'aquesta pugui causar danys als vehicles estacionats, de manera que provat el nexa de causalitat, es produeix una inversió de la càrrega de la prova, de manera que

correspondrà al titular del container provar que va emprar tota la diligència necessària per a evitar el dany (extrem que com hem vist no ha provat en el present cas) a més que s'exigeix un major grau de diligència en la seva actuació, de conformitat amb la màxima "ubi commodum ibi incommodum" (Allà on hi ha beneficis, s'ha de suportar els riscos).

I en aquest sentit d'exigència del nivell de diligència es paradigmàtica la STSJA de 6-4-1994, que analitza l'acció "De his qui effuderint vel deicerint" conclou per l'exigència de culpa, tot advertint que aquesta prové dels danys que dimanen d'una falta de vigilància o cura en la possible incidència i projecció de perill pels altres.

IV.- Les consideracions anteriors justifiquen la confirmació de la sentència per fonaments diferents dels emprats pel jutjador, però, en tot cas, la desestimació del recurs comporta la imposició al recurrent de les costes processals d'aquesta alçada (arg. Codi 7,51,5).

Vistos la legislació vigent i els Usos i Costums aplicables al present cas.-

La Sala Civil del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra,

DECIDEIX

DESESTIMAR el recurs interposat per la representació processal de la mercantil N., SLU i l'asseguradora X., S.A contra la sentència, de data 20-01-2016, dictada per l'Hble. Batlle, que confirmem íntegrament la seva part decisòria. Procedeix imposar a la part recurrent les costes processals d'aquesta alçada.

Així per aquesta nostra resolució, de la qual en serà tramés testimoni a l'Hble. President de la Batllia, per al seu coneixement i als efectes escaients, definitivament jutjant, ho pronunciem, manem i signem.-